

Rhododendron souliei

Rhododendron souliei Franch. 1895 (*R. cordatum* Lév. *R. longicalyx* M.Y. Fang.)

alasuku *Hymenanthes*
sektio *Pontica*
alasektio *Campylocarpa*

R. souliei (© [K. Theqvist](#))

Ainavihanta, 1-5 m korkea avoin pensas, vanhemmiten usein pieni puu. Runko harmaanruskea, karkea.

Lehdet 3,5-8,2 cm pituiset, soikeat tai lähes pyöreät, lehden tyvi pyöreähkö tai herttamainen. Molemmin puolin kaljut, sinivihreät lehdet säilyvät vuoden.

Kukat avoimen lautasmaiset, valkoiset tai vaaleanpunaiset, 3-8 kpl löyhässä kukinnossa. Terälehtiä viisi, n. 2,5-3,5 cm pituiset. Kukinta kesäkuussa.

Kotimaa: Kiina; Sichuanin ja Yunnanin maakunnat ja Kaakkois-Tiibet 2700-4300 mmpy pensastoissa, tammi- ja kuusimetsissä

Kestävyys: Englanti H4- H5 (kestävä kaikkialla Englannissa + Skandinavian eteläosissa) USA: (Leach) H3, RHS -21°C, Saksa Winterschutz!

Ranskalaisen lähetyssaarnaajan ja kasvitieteilijän J.A. Soulié'n (1858-1905) vuonna 1893 löytämä ja hänen mukaansa nimetty laji luettiin aikaisemmin *Thomsonii*-sarjaan, mutta on nyttemmin siirretty alasektioon *Campylocarpa*. Alasektion muista lajeista tunnetuin lienee keltakukkainen *R. wardii*, jota *R. souliei* muistuttaa muuten paitsi kukan väriltään. Valkokukkainen *R. wardii* var. *puralbum* on käytännössä samanlainen kuin *R. souliei*.

R. souliei on kerännyt huomiota alppiruisujen ystävien keskuudessa kauniin sinivihreiden lehtiensä ansiosta. Avoimella paikalla se muodostaa 1,5-2,5 m korkean, tiheän puolipallon muotoisen pensaan, mutta varjoisassa paikassa kasvaessaan se tulee avoimeksi ja lähes puumaiseksi. Kukat ovat puhjetessaan usein vaaleanpunaiset, mutta haalistuvat kukinnan aikana lähes valkoisiksi. Sinistä lehdistöä vasten pastellisävyiset kukat luovat hienon kokonaisvaikutelman. *R. souliei* kukkii useista luonnonlajeista poiketen jo nuorena, siemenestä kasvatettu taimi saattaa kukkia jo 4-5-vuotiaana. Se on kuitenkin arka myöhäisille halloille, ja saattaa menettää kukkanuppunsa ensimmäisinä vuosinaan. Myöhemmin, kun kasvi saa lisää kokoa, se tulee kestävämmäksi.

Lajia suositellaan länsieurooppalaisissa lähteissä tasaisen kylmään talvi-ilmastoon. Se menestyy Coxin mukaan paremmin Skotlannin itä- kuin länsiosissa, ja Norjassa sitä suositellaan kasvatettavaksi itäisissä maakunnissa ja Ruotsissa maan eteläosissa. Tukholman Bergianskassa oleva yksilö on lähes perimetrisen, joten sillä lienee takanaan jo useita talvia Ruotsin II-vyöhykkeellä.

R. souliei on vaikea pistokaslisättävä, joten lajia tuskin taimimyymälöistä löytyy. Lyhyt tarkistuskierros suurten taimitarhojen luetteloihin tuottikin tulokseksi pyöreän nollan. *R. souliein* lisäyksessä onkin turvaututtava harrastuskerhojen siemenvälityksen tarjontaan. Olen muutaman kerran yrittänyt saada lajin siementä ja viime talvena lopulta onnistuin. Taimet ovat vielä pieniä, enkä jätä niitä vielä tänä talvena Suomen luonnon armoille.

Jatkossa kuitenkin aikomuksenani on kokeilla olisiko tästä upeasta lajista eläjäksi puutarhassani. Meidän oloissamme se tulee ilman muuta vaatimaan erityistä huolenpitoa. Sille tulisi löytää tuulilta ja keväturingolta suojattu paikka, eikä se siedä missään tapauksessa seisovaa vettä juuristossaan. Talvisuojauksena olen aroille lajeille käyttänyt menestyksellisesti lunta, mutta *R. souliei* korkeakasvuisena on hiukan hankala suojattava. Jos tämä kaunotar selviää ensimmäisistä vuosistaan Naantalissa, jatkossa täytynee turvautua muihin suojaustapoihin.

© Osmo Jussila, RHODODENDRON-KERHON KERÄILYKANSIO 3/1999